

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	พุทธศาสนานิกายเถรวาทในฐานะการทูตเชิงวัฒนธรรม ในความสัมพันธ์ไทย – เวียดนาม	
ผู้เขียน	พระอภินันท์ ทะสุนทร	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิภาคศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ ร.ศ. มล. สุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาพุทธศาสนานิกายเถรวาทในฐานะการทูตเชิงวัฒนธรรมในความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้คือ (1) ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ด้านพุทธศาสนาเถรวาทต่อความสัมพันธ์ไทย-เวียดนาม (2) ศึกษาพุทธศาสนาเถรวาทในฐานะการทูตเชิงวัฒนธรรมที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-เวียดนาม โดยผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการร่วมระหว่างการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการศึกษาพบว่า (1) รูปแบบความสัมพันธ์ด้านพุทธศาสนาเถรวาทระหว่างไทยและเวียดนามนั้นมีรูปแบบความสัมพันธ์ในลักษณะของการเป็นผู้ให้และผู้รับ โดยฝ่ายไทยจะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือ ส่วนฝ่ายเวียดนามจะเป็นผู้รับ โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ใน 3 รูปแบบ คือ 1. ความสัมพันธ์ในรูปแบบรัฐบาล ได้แก่ การทอดกฐินพระราชทานในเวียดนาม 2. ความสัมพันธ์ในรูปแบบคณะสงฆ์ ได้แก่ การศึกษาพระพุทธรูปและการเผยแพร่พระพุทธรูป 3. ความสัมพันธ์ในรูปแบบภาคประชาชน ผ่านนโยบายการทูตเชิงวัฒนธรรมของรัฐบาล

(2) พบว่าการทูตเชิงวัฒนธรรมที่มีพุทธศาสนาเถรวาทเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถเข้าถึงประชาชนในทุกระดับทั้งในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล รัฐบาลต่อประชาชนและประชาชนต่อประชาชน ความสัมพันธ์อันดีนี้ทำให้ประชาชนของทั้งสองประเทศได้มีความคุ้นเคยใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น ส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ทั้งในระดับรัฐบาลและในระดับประชาชนของทั้งสองประเทศ ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีนี้ยังมีส่วนเกื้อกูลต่อการเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์ไทยและเวียดนามให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่ง มั่นคงและยั่งยืน

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลควรเน้นการส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกันทางด้านสังคมวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและเวียดนามได้มีโอกาสเรียนรู้พระพุทธศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ภาษา ประวัติศาสตร์ของกันและกันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

Thesis Title	Theravada Buddhism as Cultural Diplomacy in Thai -Vietnam Relations	
Author	Phra Apinan Thasunthorn	
Degree	Master of Arts (Regional Studies)	
Thesis Advisory Committee	Assoc.Prof.Dr. Kosum Saichan	Advisor
	Assoc. ML. Surasawasdi Sooksawasdi	Co-advisor

ABSTRACT

The thesis is a study of the Theravada Buddhism as cultural diplomacy in Thai – Vietnam relations. Its objectives are (1) to study the type of Theravada Buddhism relation to Thai – Vietnam, (2) to study Theravada Buddhism in term of cultural diplomacy effecting to Thai – Vietnam relations. The methodology of this research is a combination of (a) documentary research, (b) participant observation and (c) in-depth interview.

The results of the study are as follow: (1) the type of this relationship can be seen in Thailand as a giver and Vietnam as a receiver and sub-type of this activities can be classified into 3 sub-types, 1. the type of governmental relationship through Thai’s Royal Katina in Vietnam, 2. the type of Sangha relationship in Buddhist teaching and propagation Buddhism, 3.the type of citizen relationship through policy of cultural diplomacy.

(2) Having resulted, the cultural diplomacy of Theravada Buddhism is the main factor which can reach the all classes of people and could create the positive relationship in the level of Government – Government, Government – Citizen and Citizen – Citizen and also make the better relationship between two countries closely effecting good results to both the type of governmental

relations and the type of citizen relations of two countries. Therefore the effect of the good relations has not only promoted but also make a stronger relationship of Thailand and Vietnam.

For recommendation toward this finding, Government could focus on socio – cultural promotion for the two countries and the application of Buddhism, language, history and tradition have resulted in this relationship development in sustainable way.